GEMEENTE KAPELLE
ingekomen
04 JUNI 2015

2015.07474

Ministerie van Economische Zaken

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Het College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Kapelle
T.a.v. de [redacted]
Postbus 79
4420 AC Kapelle

Directoraat-generaal Energie, Telecom & Mededinging
Directie Energiemarkt

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Factuuradres
Postbus 16180
2500 BD Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ez

Behandeld door
[redacted]

Ons kenmerk
DGETM-EM / 15037712

Uw kenmerk

Bijlage(n)
1

Datum 3 juni 2015
Betreft Zuid-West 380 kV-west: termijnbrief ontwerp-besluiten

Betreft: Termijnstelling ontwerp-besluiten voor Zuid-West 380 kV-west

[redacted]

Zoals u weet is TenneT van plan een nieuwe 380 kV hoogspanningsverbinding van Borsele naar Rilland (onderdeel van de nieuwe verbinding Borsele – Tilburg) te realiseren in de gemeenten Borsele, Kapelle en Reimerswaal. De besluitvorming over dit project wordt voorbereid met toepassing van de rijkscoördinatieregeling (artikel 3.35 Wro). Voor dit project zijn onder andere besluiten nodig waarvoor u bevoegd gezag bent. Deze brief bevat de termijnstelling voor de ontwerpen van de desbetreffende besluiten. Ik merk op dat per bestuursorgaan één brief is verzonden die dus op meerdere ontwerp-besluiten betrekking kan hebben.

Van TenneT heb ik het bericht ontvangen dat de voor dit project benodigde besluiten die onder de rijkscoördinatieregeling vallen bij de bevoegde bestuursorganen zijn aangevraagd. Gelet op artikel 3.31, eerste en derde lid, aanhef en onder e, in samenhang met artikel 3.35 van de Wet ruimtelijke ordening verzoek ik u de ontwerpen van de door u te nemen besluiten aan mij toe te zenden opdat ik deze uiterlijk op 3 september 2015 ontvang. Een volledig afschrift van de ingediende aanvragen en/of verzoeken is reeds door de indiener aan mij toegezonden.

Het voorgaande betreft in elk geval de ontwerp-besluiten die genoemd zijn in de bijlage bij deze brief, en wordt hierna toegelicht.

Afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) in combinatie met artikel 3.31 van de Wro is van toepassing op de voorbereiding van de besluiten die onder de rijkscoördinatieregeling vallen. Dat betekent onder andere dat de besluiten de uniforme openbare voorbereidingsprocedure doorlopen. Dit geldt ook voor besluiten waarvoor zonder rijkscoördinatieregeling afdeling 3.4 van de Awb niet van toepassing zou zijn. De procedure behelst onder meer dat van een besluit eerst een ontwerp ter inzage wordt gelegd, voordat een definitief besluit wordt genomen.

In de rijkscoördinatieregeling is eveneens bepaald dat de aangewezen minister voor alle besluiten gezamenlijk toepassing kan geven aan de artikelen 3:11,

eerste lid, en 3:12 van de Awb. Dat wil in dit geval zeggen dat de Minister van Economische Zaken zorg draagt voor kennisgeving en terinzagelegging van de ontwerpen van de besluiten die nodig zijn voor het project Zuid-West 380 kV-west. De Minister van Economische Zaken stelt in dat verband ook de termijn waarbinnen de ontwerp-besluiten gereed moeten zijn en ook, te zijner tijd, de termijn waarbinnen de definitieve besluiten moeten worden genomen. De desbetreffende data zijn eerder ambtelijk met de diverse bevoegde gezagen afgestemd. Over de datum waarop de definitieve besluiten voor dit project uiterlijk genomen moeten worden, zal ik u in een later stadium formeel berichten. Ik ga ervan uit dat begin 2016 zal zijn.

De onderhavige brief geeft de termijn voor de ontwerp-besluiten. Ik ben voornemens alle ontwerp besluiten die gecoördineerd worden voorbereid op 18 september 2015 ter inzage te leggen. Gelet op de benodigde voorbereidingstijd verzoek ik u daarom de ontwerpen van de door u te nemen besluiten - voor zover dat nog niet gebeurd is - aan mij toe te zenden opdat ik deze uiterlijk op 3 september 2015 ontvang. Dit betreft in ieder geval de ontwerp-besluiten op de aanvragen die genoemd zijn in de bijlage.

Mocht u van mening zijn dat er aanvragen voor een besluit ontbreken die wél vereist zijn voor dit project, dan verzoek ik u TenneT daarvan op de hoogte te stellen en mij daarvan een afschrift te zenden. Wanneer u andere aanvragen, dan genoemd in deze brief, ontvangt of ontvangen heeft die verband houden met dit project, dan verzoek ik u zo spoedig mogelijk een afschrift daarvan aan mij te zenden. De termijnstelling in deze brief geldt ook voor de ontwerp-besluiten op dergelijke aanvragen.

Bij het doorlopen van de rijkscoördinatieregeling maak ik gebruik van ondersteuning door Bureau Energieprojecten. U kunt uw ontwerp-besluit(en) en eventuele afschriften dan ook zenden aan Bureau Energieprojecten:

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
Bureau Energieprojecten
[redacted]
Postbus 93144
2509 AC Den Haag

Let op dat de (ontwerp-)besluiten zelf gericht moeten zijn tot de aanvrager en niet tot Bureau Energieprojecten.

Tot slot wil ik u nog onder de aandacht brengen dat alle vergunningaanvragen, vergunningen en andere relevante stukken op internet worden geplaatst en daarmee voor een ieder zijn te raadplegen. In veel gevallen zullen op deze stukken ook persoonsgegevens staan vermeld, zoals bijvoorbeeld de naam van een aanvrager of de naam van een behandelend ambtenaar. Met oog op de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer anonimiseert het Ministerie van Economische Zaken in zijn eigen documenten zoveel mogelijk de

persoonsgegevens. Indien u op de documenten die u aanlevert, gelet op de openbaarmaking daarvan, eveneens geen persoonsgegevens wilt vermelden verzoek ik u deze stukken geanonimiseerd bij het Ministerie van Economische Zaken aan te leveren.

Voor nadere inlichtingen kunt u zich wenden tot [redacted] projectleider bij het ministerie van Economische Zaken.

's-Gravenhage,

De Minister van Economische Zaken,
namens deze:

drs. J. van Bergenhenegouwen
wnd. MT-lid directie Energiemarkt

Deze brief is verzonden aan:
- Het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Borsele
- Het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Kapelle
- Het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Reimerswaal
- Het College van Gedeputeerde Staten van de Provincie Zeeland
- Het Dagelijks Bestuur van het Waterschap Scheldestromen
- Prorail
- Rijkswaterstaat
- Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (Team Natuur afdeling Flora- en Faunawetgeving)
- Ministerie van Economische Zaken (DG Agro en Natuur)

Directoraat-generaal Energie, Telecom & Mededinging
Directie Energiemarkt

Ons kenmerk
DGETM-EM / 15037712

Bijlage:

Benodigde besluiten uitvoeringsmodule project Zuid-West 380 kV –west

Bestuursorgaan	**Besluit**
Gemeente Borsele	- Besluit als bedoeld in artikel 2.1 lid 1 onder a Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) (omgevingsvergunning); - Besluit als bedoeld in artikel 2.1 lid 1 onder b Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) (omgevingsvergunning); - Besluit als bedoeld in artikel 2.1 lid 1 onder c Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) (omgevingsvergunning); - Besluit als bedoeld in artikel 2.1 lid 1 onder f Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) (omgevingsvergunning); - Besluit als bedoeld in artikel 2.1 lid 1 onder e Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) (omgevingsvergunning).
Gemeente Kapelle	- Besluit als bedoeld in artikel 2.1 lid 1 onder a Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) (omgevingsvergunning); - Besluit als bedoeld in artikel 2.1 lid 1 onder b Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) (omgevingsvergunning); - Besluit als bedoeld in artikel 2.1 lid 1 onder c Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) (omgevingsvergunning); - Besluit als bedoeld in artikel 2.1 lid 1 onder e Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) (omgevingsvergunning).
Gemeente Reimerswaal	- Besluit als bedoeld in artikel 2.1 lid 1 onder a Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) (omgevingsvergunning); - Besluit als bedoeld in artikel 2.1 lid 1 onder b Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) (omgevingsvergunning); - Besluit als bedoeld in artikel 2.1 lid 1 onder c Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) (omgevingsvergunning); - Besluit als bedoeld in artikel 2.1 lid 1 onder e Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) (omgevingsvergunning).
Provincie Zeeland	- Besluit als bedoeld in artikel7 lid 2 onder c Wegenverordening Zeeland 2010 (ontheffing

	Provinciale wegenverordening).
Waterschap Scheldestromen	- Besluit als bedoeld in artikel 6.5 onder b Waterwet (Watervergunning); - Besluit als bedoeld in artikel 6.5 onder c Waterwet (Watervergunning).
Prorail	- Besluit als bedoeld in artikel 19 lid 1 Spoorwegwet (ontheffing Spoorwegwet).
Rijkswaterstaat	- Besluit als bedoeld in artikel 2 lid 1 Wet beheer Rijkswaterstaatswerken; - Besluit als bedoeld in artikel 6.5 onder c Waterwet (watervergunning).
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (Team Natuur afdeling Flora- en Faunawetgeving)	- Besluit als bedoeld in artikel 75 lid 3 Flora-en Faunawet (ontheffing Flora en Faunawet – draadslachtoffers onder vogels in gebruiksfase) ; - Besluit als bedoeld in artikel 75 lid 3 Flora-en Faunawet (ontheffing Flora en Faunawet – verstoring flora en fauna in aanlegfase) .
Ministerie van Economische Zaken (DG Agro en Natuur)	- Besluit als bedoeld in artikel 16 lid 1 en artikel 19d lid 1 Natuurbeschermingswet (vergunning Natuurbeschermingswet).

DORP STAD & LAND

ADVISEURS RUIMTELIJKE KWALITEIT

Groothandelsgebouw
Stationsplein 45
Postbus 29129
3001 GC Rotterdam
T 010 - 280 94 45
E info@dorpstadenland.nl

GEMEENTE KAPELLE
ingekomen
16 JULI 2015

2015.09353

datum : **10-07-2015**
ons kenmerk : **KAP15-00057**

ADVIES WELSTAND op verzoek van de gemeente **Kapelle** over ondervermeld plan:

betreft : **AANVRAAG omgevingsvergunning**
nummer gemeente : /
omschrijving : aanleg van 380kV hoogspanningsverbinding Borsele-Rilland
adres : gemeente Kapelle
datum vergadering : 02-07-2015

De commissie heeft zich bij deze advisering gebaseerd op het beleid van de gemeente zoals dat is vastgelegd in haar welstandsnota.

Welstandsgebied : Gebied 23, 24 en 26; 23. Landelijk gebied (aandachtsgebied), 24. Zone A58 (aandachtsgebied), 26. Bedrijventerreinen (neutrale gebieden) en Beeldkwaliteitsplan bedrijventerrein Smokkelhoek d.d. 12 juni 2003.
Er zijn geen specifieke criteria opgenomen voor hoogspanningsmasten. Het plan is derhalve mede beoordeeld op basis van de algemene welstandscriteria zoals zijn opgenomen in de welstandsnota.

Conclusie : het plan is **niet strijdig** met redelijke eisen van welstand, onder voorbehoud van de definitieve materialen, de uiteindelijke detaillering en de bemonstering van het materiaal- en kleurgebruik.

Motivering : voorliggend plan is een aanvraag omgevingsvergunning die volgt op een vooroverlegplan van aanvrager TenneT.
Op dit vooroverlegplan is op 15-04-2015 een universeel advies uitgebracht aan de betrokken gemeentes Kapelle, Borsele en Reimerswaal.

Voorliggend plan is grotendeels gelijk aan het eerdere besproken voorstel.
De commissie kan daarom -onder verwijzing naar het advies dd. 15-04-2015 en de daarop gegeven reactie van het ministerie van Economische Zaken genaamd 'Welstand ZW380 west' op het vooroverleg- akkoord gaan met het voorgestelde, onder voorbehoud van voornoemde bespreking van kleur- en materiaalkeuze op het moment dat dit bekend is.

Namens de commissie,

[redacted] (architect-secretaris)

Dossier omgevingsmanagement 2013-35

2015.09035

DELTA netwerkgroep

GEMEENTE KAPELLE
ingekomen
10 JULI 2015

DELTA INFRA B.V.

POSTADRES
Postbus 5013
4330 KA Middelburg

ADRESSEN
A. Fokkerstraat 8
4462 ET Goes

Stationspark 28
4462 DZ Goes

Telefoon 0113 741100
www.DNWG.nl
info@DNWG.nl

BANK
The Royal Bank of Scotland N.V.
NL73 RBOS 0475140508

K.v.K. Middelburg nr. 22052034
BTW nr. NL811563285B01

Gemeente Kapelle
T.a.v. de [redacted]
Afdeling Beleid
Postbus 79
4420 AC Kapelle

onze referentie	351.060715.100851
behandeld door	[redacted]
telefoon	[redacted]
uw brief	d.d. 18 juni 2015
bijlage(n)	E-mailbericht 18 juni 2015, Algemene Voorwaarden voor werkzaamheden in de nabijheid van waterleidingen, Algemene VELIN voorwaarden voor grondroer- en overige activiteiten.
onderwerp	Advies op vergunningaanvraag hoogspanningstracé Zuid-West West 380 kV TenneT

Goes, 9 juli 2015

Geachte heer [redacted],

Onder verwijzing naar uw e-mailbericht van 18 juni 2015 vraag ik namens de hierna te noemen partijen uw aandacht voor het volgende.

In uw bericht verzoekt u ons, in verband met de realisatie van een hoogspaningstracé Zuid-West West 380 kV van TenneT (hierna ZWW380), een advies uit te brengen.

DELTA Infra B.V. voert namens onderstaande partijen, met uitzondering van LSNED, het omgevingsbeheer uit en reageert hiermee tevens mede namens deze partijen.

- DELTA Infra B.V. (namens Evides N.V. water);
- DELTA KabelComfort Netten B.V. (glasvezel en coax);
- DELTA Netwerkbedrijf B.V. (elektriciteit & gas);
- DOW Benelux B.V. (propyleen);
- LSNED (leidingenstraat);
- ZEBRA Gasnetwerk B.V. (hoge druk gas);
- Zeeland Refinery N.V./ Total Opslag en Pijpleidingen Nederland N.V. (crude oil).

Gelet op de omvang van het project ZWW380 hebben wij TenneT verzocht de vergunningaanvraag nader toe te lichten. TenneT heeft hierop de plannen op 2 juli 2015 in aanwezigheid van de voornoemde buisleidingeigenaren toegelicht.

In overeenstemming met en namens voornoemde partijen brengen wij hierbij een advies uit.

kiwa ISO 9001 KWALITEIT KWALITEITSMANAGEMENT

DELTA INFRA B.V.

Dit advies verstrekken wij voor de onderhavige vergunningaanvraag waarbij het specifiek gaat om de werkterreinen en werkwegen welke buiten het Rijks-inpassingsplan vallen. Vanwege het feit dat bepaalde onderzoeken waarmee de invloed van de hoogspanningsverbinding op de ondergrondse infrastructuur aangetoond wordt nog niet gereed zijn, brengen wij eerst het volgende onder de aandacht.

Elektromagnetische compatibiliteit (EMC)-Beïnvloeding
Wanneer een hoogspanningsverbinding in de nabijheid van ondergrondse infrastructuur is gelegen, kunnen de elektromagnetische velden invloed uitoefen op de ondergrondse infrastructuur. Deze mogelijke invloed is door een hierin gespecialiseerd bureau berekend, zie bijlage. Gelet op de hierin (voorlopige) vermelde conclusies maken voornoemde partijen zich zorgen over de invloed van de hoogspanningsverbinding op haar ondergrondse infrastructuur en daarmee de haalbaarheid van het project ZWW380.

Indien de resultaten van de beïnvloedingsberekening aantonen dat de voornoemde ondergrondse infrastructuren niet kunnen voldoen aan de eisen uit de NEN-EN 15280 en NEN 3654 dan mag het ZWW380 net niet in bedrijf worden gesteld. Noodzakelijke maatregelen zullen berekend en uitgevoerd moeten worden alvorens de ZWW380 in bedrijf genomen kan worden. De (nieuwe) additionele maatregelen dienen periodiek getoetst te worden waarbij de kosten voor deze onderzoeken door TenneT worden vergoed. Het vaststellen van de monitoring locaties gebeurd in overleg met voornoemde partijen van de ondergrondse infrastructuur.

Derhalve verzoeken wij u de volgende voorwaarde in de vergunning op te nemen:
"De hoogspanningsverbinding mag pas in bedrijf genomen c.q. onder spanning gezet worden nadat onomstreden en onomstotelijk aangetoond is dat de EMC-beïnvloeding van de hoogspanningsverbinding op de ondergrondse infrastructuur, conform de huidige normen NEN-EN 15280 & NEN 3654, geen negatieve invloed heeft in wat voor vorm dan ook op de ondergrondse infrastructuur van voornoemde partijen voor zowel de periode van inbedrijfstelling als daarna."

Advies vergunningaanvraag
Gelet op de veiligheid en leveringszekerheid van de ondergrondse infrastructuur alsmede de veiligheid van personen verzoeken wij u de volgende voorwaarden in de vergunning op te nemen:

a. Ten aanzien van de externe veiligheid mag de aanwezigheid van de hoogspanningsverbinding niet leiden tot een verhoging van de faalkans van de ondergrondse infrastructuur.
b. Ten behoeve van de heiwerkzaamheden dient aangetoond te worden dat de ondergrondse infrastructuur buiten de invloedsfeer van de heiwerken zijn gelegen.
c. In de werkplannen van de heiwerken dient aangetoond te worden dat de masten bij omvallen niet bovenop de ondergrondse infrastructuur kunnen vallen of dat de ondergrondse infrastructuur beschadigd kan raken door bijvoorbeeld trillingen of zettingen.

d. Transporten, afgravingen, ophogingen of andere grondwerkzaamheden dienen zodanig uitgevoerd te worden dat er geen onacceptabele zettingen op de ondergrondse infrastructuur naar het oordeel van de leidingbeheerder plaatsvinden.
e. De ondergrondse infrastructuur wordt voorafgaand aan de werkzaamheden door de leidingbeheerder gelokaliseerd en gemarkeerd.
f. Minimaal 5 meter aan weerszijden van zowel de binnenste- en buitenste kabel of leiding van de ondergrondse infrastructuur wordt een hekwerk geplaatst. Binnen deze beschermingszone vinden geen werkzaamheden plaats.
g. Indien er werkzaamheden onverhoopt plaats dienen te vinden binnen de beschermingszone, dan dient aangetoond te worden dat de werkzaamheden noodzakelijk zijn en geen invloed hebben op de ondergrondse infrastructuur. De werkzaamheden kunnen vervolgens na expliciete goedkeuring van de eigenaar van de ondergrondse infrastructuur plaatsvinden waarbij een monitoringsplan geëist kan worden.
h. Voor een aantal leidingen zijn de algemene VELIN-voorwaarden van toepassing. Bijgaand treft u een exemplaar aan. De meest actuele versie dient voorafgaand aan het werk via de volgende website gedownload te worden: http://www.velin.nl/images/Graafvoorwaarden.pdf
i. Voor werkzaamheden in de nabijheid van Evides waterleidingen zijn de algemene voorwaarden voor werkzaamheden in de nabijheid van waterleidingen van toepassing. Deze voorwaarden treft u eveneens aan in de bijlage.
j. Wanneer voor de ondergrondse infrastructuur verschillende eisen worden gesteld, geldt altijd dat aan de zwaarste eis moet worden voldaan.
k. TenneT en/of haar opdrachtnemers dienen de werkzaamheden uit te voeren conform deze voorwaarden.
l. Ter coördinering van de werkzaamheden in de nabijheid van de ondergrondse infrastructuur wordt een onafhankelijke toezichthouder Kabels & Leidingen aangesteld. Contactgegevens van de toezichthouder worden met alle betrokkenen gecommuniceerd.
m. Aangezien de werkwegen en werkterreinen op een aantal locaties boven ondergrondse infrastructuur zijn beoogd dient er afstemming plaats te vinden met de eigenaren van de ondergrondse infrastructuur, waarbij in een werkplan onder andere de toegankelijkheid van de ondergrondse infrastructuur tijdens de werkzaamheden wordt besproken.
n. Voorafgaand aan de werkzaamheden wordt ter plaatse van de kabels en leidingen, afhankelijk van de gestelde eisen, een nulmeting op de zetting van de kabel of leiding uitgevoerd. Deze nulmeting dient onderdeel te zijn van het monitoringsplan. In dit plan wordt beschreven wat de verwachting is met betrekking tot zettingen en zakkingen waarop, op basis van deze aannames, wordt een plan opgesteld waarin de meetfrequentie, maximale afwijkingen en maatregelen worden opgenomen.

DELTA INFRA B.V.

Wij vertrouwen er op u hiermee conform uw verzoek, namens voornoemde partijen, een advies te hebben verstrekt. Mocht u naar aanleiding van dit schrijven vragen of opmerkingen hebben, aarzel dan niet om contact op te nemen met de afzender.

Met vriendelijke groet,

J.C. Kaan
Juridisch medewerker
Grondzaken & Vergunningen
DELTA Infra B.V.

NB. een digitale kopie van deze brief is verzonden aan:

[redacted]

[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 18 juni 2015 14:15
Aan: [redacted]
Onderwerp: FW: advies verzoek vergunningaanvraag hoogspanningstrace binnen de gemeente Kapelle

[redacted]

Hierbij de brief

[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 18 juni 2015 13:27
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: advies verzoek vergunningaanvraag hoogspanningstrace binnen de gemeente Kapelle

Geachte leidingbeheerders,

Van TenneT TSO BV hebben wij een omgevingsvergunningaanvraag ontvangen voor het realiseren van een hoogspanningsverbinding tussen Borssele – Rilland.
De gemeente Kapelle moet een omgevingsvergunning verlenen voor ons grondgebied, voor de procedure is de Rijks coördinatieregelen van toepassing.

Voor de lijn past het ministerie van Economische Zaken een Rijksinpassingsplan (RIP) toe. Het grootste deel van het project is gepland binnen de zone van het RIP.
Een aantal werkterreinen en werkwegen zijn gelegen buiten de zone van het RIP, hier geld het reguliere bestemmingsplan.

In deze reguliere bestemmingsplannen zijn dubbelbestemmingen opgenomen voor de ondergrondse leidingen en bovengrondse bestaande hoogspanningsverbindingen.
Op basis van deze dubbelbestemmingen is een vergunning met de activiteit aanleg noodzakelijk. Deze vergunning mogen wij alleen verlenen nadat wij advies hebben gevraagd bij u als leidingbeheerder.

Hierbij verzoek ik u dan ook binnen drie weken advies uit te brengen over het project, en dan formeel alleen gericht op de gebieden buiten de zone van het RIP.
De bijlage zoals de overzichtskaarten van de mastposities worden nagezonden via wetransfer of zijn te downloaden via deze link: http://we.tl/dPaUBQqvj9

Voor technische vragen kunt u direct terecht bij Tennet.
Het contact persoon hiervoor is:

[redacted]
Projectleider Vergunningen Large Projects – Cluster ZuidWest380
T [redacted]
Aanwezig: ma t/m do

Voor procedurele vragen kunt u bij mijn collega [redacted] of mij terecht.

Indien het behandelen van een adviesverzoek voor dit project niet uw taak is, vraag ik hierbij om deze mail door te sturen naar de betreffende collega.

Alvast bedankt en in afwachting van uw reactie.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Afdeling Beleid
Medewerker bouw- en woningtoezicht
[redacted]

Gemeente Kapelle
Kerkplein 1
Postbus 79
4420 AC Kapelle
T: 14 0113
W: www.kapelle.nl

evides
waterbedrijf

Voorwaarden bij werkzaamheden in de nabijheid van waterleidingen van Evides

Het werken in de nabijheid van waterleidingen kan gepaard gaan met grote risico's. De leidingen kunnen (onder andere door graven, bronnering, plaatsen damwanden, hei-werkzaamheden of door grondaanvullingen) gaan schuiven waardoor grote wateroverlast en andere schade kan ontstaan. De waterleiding staat immers onder druk waardoor elke verandering of verstoring in de omgeving ernstige gevolgen kan hebben. Ook directe mechanische beschadiging kan dergelijke gevolgen met zich meebrengen. Het is daarom noodzakelijk de onderstaande voorwaarden stipt na te leven.

Definities

1. *Het bedrijf*: Evides N.V., Postbus 4472, 3006 AL Rotterdam, hierna: Evides.

2. *Leiding(en)*: Een of meerdere (drink)waterleidingen van Evides.

3. *Vooroverleg*: het overleg tussen opdrachtgever en/of aannemer van de (graaf)werkzaamheden en Evides, waarbij specifiek afspraken worden gemaakt ten aanzien van de te nemen voorzorgsmaatregelen ter bescherming van de leidingen.

4. *KLIC*: Kabels- en Leidingen Informatie Centrum. Dit is een centrale instantie waarbij (vrijwel) alle leidingbeheerders zijn aangesloten. De aanvrager meldt een werk bij het KLIC waarna door het KLIC alle aangesloten nutsbedrijven worden benaderd. De betrokken nutsbedrijven sturen dan leidinginformatie naar de aanvrager.

5. *KLIC-aanvraag:* KLIC aanvragen kunnen worden onderscheiden in een ***oriëntatieaanvraag*** tijdens de voorbereidende fase van een werk en een ***KLIC-aanvraag*** minimaal drie werkdagen voor de daadwerkelijke uitvoering van een werk.

Vooroverleg, oriëntatieaanvraag en KLIC-aanvraag

6. Bij ieder werk dient zorgvuldig te worden nagegaan of deze gevolgen zou kunnen hebben voor de stabiliteit van de in de nabijheid gelegen waterleiding(en). Bij enige twijfel is vroegtijdig overleg (het zgn. vooroverleg) met een vertegenwoordiger van Evides noodzakelijk. Vroegtijdig overleg, d.w.z. minimaal één maand vóór de start van de werkzaamheden, is noodzakelijk om de nodige voorzorgsmaatregelen te kunnen inplannen. Informatie over de ligging van leidingen kunnen in deze voorbereidende fase worden opgevraagd door middel van een ***oriëntatieaanvraag*** of rechtstreeks bij Evides.

7. Het initiatief voor het vooroverleg ligt bij de opdrachtgever en/of aannemer van de (graaf)werkzaamheden.

8. Minimaal 3 werkdagen van tevoren dient een ***KLIC-aanvraag*** te worden verricht. Let wel: deze laatste KLIC-aanvraag is geen vervanging van het vooroverleg. Deze KLIC-aanvraag

is een laatste check of de leidingligging tussen het vooroverleg c.q. oriëntatieaanvraag en de daadwerkelijke uitvoering niet is gewijzigd.

9. Gegevens over (huis) aansluitingen dienen bij de KLIC-aanvraag specifiek te worden aangevraagd. De ligging wordt (meestal) aangegeven door middel van coördinaten ten opzichte van een referentiepunt. Bij interpretatiemoeilijkheden contact opnemen met Evides. Rekening moet worden gehouden met het feit dat het leidinggedeelte tussen twee coördinaten niet in rechte lijn hoeft te liggen. In verband met grondzakkingen komen ook lussen in de aansluitleiding voor. Om deze redenen is machinaal graven niet toegestaan.

10. Indien de gegevens over (huis)aansluitingen niet specifiek zijn aangevraagd worden deze ook niet verstrekt.

11. Ten aanzien van de verstrekte (leiding)tekeningen dient rekening te worden gehouden met maatafwijkingen en op de eventuele aanwezigheid van (huis)aansluitingen.

12. In verband met eventuele wijzigingen in het leidingnet hebben de maten op de tekeningen een beperkte geldigheidsduur.

13. In de nabijheid van de waterleiding mag zonder toestemming van Evides niet worden gewerkt. Toezending van (gevraagde) leidinginformatie houdt *geen* toestemming voor de werkzaamheden in.

14. Op een KLIC-aanvraag wordt in principe altijd binnen de gestelde tijd gereageerd door Evides, ongeacht of er wel of geen leidingen liggen. Wordt om één of andere reden (onder andere stagnerende of foutieve postbezorging) geen reactie ontvangen dan betekent dit niet dat er geen leidingen liggen. De aanvrager dient in een dergelijk geval altijd contact op te nemen met Evides.

15. In de volgende gevallen is altijd overeenstemming c.q. overleg nodig met Evides over de uitvoeringswijze en de te nemen voorzorgsmaatregelen:
    - bij vrijhanging of kruising van waterleidingen, onder andere in verband met de ondersteuning, niveauverschillen van het maaiveld bij ingravingen, bescherming van langsliggende leidingen/kabels en ter voorkoming van doorbuiging of zijdelingse uitwijking;
    - bij werkzaamheden nabij afsluiterkooien, kasten, KB.-palen of andere eigendommen van Evides
    - bij het vrijkomen of vrijgraven van een gelede leiding (*AC, beton, GVK, PVC, GIJ)*
    - bij het plaatsen van een damwand.
    - het graven in langsrichting van een leiding (zie ook art. 23, 24 en 25)

16. Bij de (voorbereiding van de) werkzaamheden dient men rekening te houden met *brandkranen* en andere appendages (denk aan egalisatiewerkzaamheden). Het ontbreken van aanwijsbordjes is geen garantie dat er geen brandkraan of appendage aanwezig is. Het al of niet plaatsen van een aanwijsbordje is afhankelijk van afspraken tussen de brandweer en Evides (in sommige regio's worden geen aanwijsbordjes geplaatst), bovendien zijn aanwijsbordjes *alleen* bestemd voor de brandweer. Voor indicatie van de ligging van

brandkranen en appendages is een actuele leidingtekening de aangewezen informatiebron.

Uitvoering van (graaf)werkzaamheden

17. Voordat met de uitvoering van het werk wordt begonnen, dient de opdrachtgever en aannemer er op toe te zien dat het uitvoerend en bedienend personeel de nodige *instructies* wordt gegeven ter voorkoming van schade aan de leidingen. Ook stelt hij hen op de hoogte van de risico's die aan een beschadiging zijn verbonden.

18. De aanwijzingen die door de vertegenwoordiger van Evides tijdens de uitvoering gegeven worden, dienen strikt opgevolgd te worden.

19. Bij het plaatsen van een damwand in de nabijheid van een waterleiding dient de opdrachtgever of de aannemer aan te tonen, nog voordat met het aanbrengen van de damwand wordt begonnen, dat door zijn/haar werkzaamheden geen *ontoelaatbare verplaatsingen* optreden van de Evides-waterleiding.

20. Bij de verstrekte leidinginformatie dient u rekening te houden met *maatafwijkingen*. De exacte ligging van de leidingen dient te worden bepaald aan de hand van *proefgaten en/of proefsleuven*. Het lokaliseren door middel van 'aanprikken' is verboden. Bij transportleidingen en in onbebouwd gebied dient men rekening te houden met een mogelijke maatafwijking van ca. 2 meter. In bebouwd gebied bedraagt de mogelijke maatafwijking 0,5 meter. Wordt binnen deze maatafwijking geen leiding aangetroffen dan dient men contact op te nemen met Evides teneinde de juiste ligging te kunnen achterhalen.

21. In de nabijheid van leidingen mag nooit mechanisch gegraven worden. Is de exacte ligging van de leiding bekend (door middel van proefgaten) dan mag, na toestemming en met inachtneming van de overige bepalingen uit deze Voorwaarden, tot 0,50 m afstand van de leiding mechanisch gegraven worden. De graafbak dient echter zonder tanden te zijn. Eveneens mag binnen genoemde afstand van 0,50 m nooit mechanisch gegraven worden langs of haaks op de leiding.

22. Bij *blootlegging van de leiding* dient deze, in overleg met een vertegenwoordiger van Evides, te worden beschermd tegen weersinvloeden en beschadigingen zoals met isolatie tegen vorst en/of met latten tegen mechanische beschadigingen.

23. Bij het *graven langs de leiding* over een lengte van meer dan 1,5 meter evenwijdig aan de leiding dient de leiding te worden beschermd tegen (horizontale) verschuiving. Een gevolg van verschuiving is dat de leiding uit de (mof)verbindingen schiet. Beschermende maatregelen dienen in overleg met Evides te worden genomen. Grondverzakkingen dienen ten alle tijde te worden voorkomen.

24. Bij het graven in *nabijheid van bochten* dienen altijd voorzorgsmaatregelen te worden genomen tegen verplaatsing c.q. losschuiven van bochtstukken. De gronddruk achter eventueel aanwezige stempelpalen mag niet worden verminderd. Let op: veel leidingen zijn niet trekvast uitgevoerd!

25. Alle leidingen staan onder druk en kunnen in principe niet buiten dienst genomen worden. Het drukloos zetten van de leidingen vindt alleen plaats indien er gevaar bestaat voor verplaatsing van de leiding en dit gevaar niet op andere wijze kan worden opgeheven. Het drukloos zetten vindt uitsluitend plaats door personeel van Evides.

Aansprakelijkheid en schade

26. De opdrachtgever van het bedoelde werk zal aansprakelijk zijn voor alle schade toegebracht door welke oorzaak ook, aan personen of zaken waaronder begrepen medewerkers respectievelijk eigendommen van Evides, tengevolge van of in verband met de aanleg c.q. aanwezigheid van het betrokken werk ter plaatse. Voorts vrijwaart de opdrachtgever Evides voor alle (vermeende) aanspraken van derden in verband met enige schade als boven bedoeld.

27. Alle schades dienen direct aan Evides te worden gemeld. Schades aan de leidingen en andere eigendommen van Evides dienen door of namens Evides voor rekening van de veroorzaker te worden gerepareerd.

Na de uitvoering

28. In gevallen waarin Evides dit verlangt dient de opdrachtgever of aannemer, zo spoedig mogelijk nadat het werk is uitgevoerd, een "*as built*" tekening van het uitgevoerde werk aan Evides te doen toekomen, waarop alle relevante gegevens staan aangaande het uitgevoerde werk, één en ander per werk te bepalen

Vereniging van Leidingeigenaren in Nederland

Algemene VELIN-voorwaarden voor grondroer- en overige activiteiten

(Versie juli 2014)

Vele duizenden kilometers leidingen en kabels liggen veilig in de Nederlandse bodem en dat willen we graag zo houden. Daarom is het belangrijk dat iedereen weet onder welke voorwaarden activiteiten nabij de leidingen, kabels en/of toebehoren van de VELIN-leden zijn toegestaan. Want de meeste leidingbeschadigingen worden veroorzaakt door graafschade.

Speciaal hiervoor heeft VELIN een algemene standaard voor alle aangesloten leden van VELIN ontwikkeld: de Algemene VELIN-voorwaarden voor het voorbereiden en verrichten van grondroer- en overige activiteiten nabij leidingen en/of kabels.

Deze voorwaarden zijn naast de CROW-Richtlijn Zorgvuldig Graafproces, WION, Besluit externe veiligheid buisleidingen, bedoeld om duidelijk en eenduidig aan te geven onder welke condities activiteiten nabij de leidingen, kabels en/of toebehoren van de VELIN-leden zijn toegestaan.

Wanneer er niet aan de gestelde voorwaarden kan worden voldaan, moet vooraf in overleg met de betrokken leidingbeheerder naar een aanvaardbare oplossing worden gezocht. Let wel dat bij een afwijking van de voorwaarden altijd de toestemming van de leidingbeheerder vereist is.

1. Ontwerpfase

1.1 Derden mogen pas activiteiten ontplooien in de belemmerde strook [1] van de leiding van een leidingbeheerder nadat de betreffende leidingbeheerder daarvoor schriftelijk toestemming heeft gegeven. Grondeigenaren of andere gebruikers van de grond in de belemmerde strook van de leidingen moeten zich tevens onthouden van activiteiten, die de veilige en ongestoorde ligging van de leidingen in gevaar kunnen brengen. Activiteiten die ter plaatse van de leiding niet zijn toegestaan zonder overleg met de leidingbeheerder zijn onder andere, maar niet beperkt tot:

- wijzigen van maaiveldniveau;
- het aanbrengen van een gesloten verharding;
- het mechanisch indrijven van voorwerpen in de grond {o.a. damwanden, hei- en of boorpalen,tentharingen en beschoeiing };
- het opslaan van grond en/of materialen;
- het plaatsen van diepwortelende beplanting of bomen;
- het belemmeren van de toegankelijkheid van het tracé;
- het oprichten van enig bouwwerk;
- het wijzigen van het waterstandniveau;
- het aanbrengen van parallel liggende kabels, leidingen, of drainage;
- het sonderen ten behoeve van bodemonderzoek;
- het verwijderen of verplaatsen van leidingmarkeringen;
- het opstellen van bouwterreininrichtingen.

1.2 Er dient vroegtijdig te worden vastgesteld of de voorgenomen activiteiten zich verenigingen met de aanwezigheid van de leidingen. Indien er sprake is van:

a. activiteiten zoals genoemd onder punt 1.1;
b. niet kan worden voldaan aan de hier genoemde algemene voorwaarden, of
c. daarover enige twijfel bestaat, moet worden overlegd met de leidingbeheerder.

1.3 Bij grotere, langer lopende projecten verdient het de aanbeveling om vooraf contact op te nemen met de betrokken leidingbeheerder, aangezien er tijdens de activiteiten nabij de leiding altijd sprake zal zijn van voorzorgsmaatregelen te treffen door de leidingbeheerder. Planning technische en uitvoering technische problemen binnen uw project kunnen worden voorkomen door in het vooroverleg goede afspraken te maken.

---

[1] De belemmerde strook is tenminste 5 meter breed, conform Bevb. De belemmerde strook bevindt zich aan weerszijden van de leiding, gemeten vanuit het hart van de leiding.

1.4 Kabels en leidingen moeten worden aangelegd buiten de belemmerde strook. Bij de aanleg van een nieuwe leiding, vallende onder de categorie "gevaarlijke inhoud" waarbij de belemmerende stroken overlappen, is overleg altijd vereist.

1.5 Kruisingen van kabel(s), mantelbuizen en/of andere leidingen, met leidingen van de leidingbeheerder dienen haaks te geschieden.

1.6 Bij het aanbrengen van een gesloten verharding moet in overleg met de leidingbeheerder een sterkteberekening conform de NEN 3650 worden uitgevoerd.

1.7 De onderlinge beïnvloeding van hoogspanningssystemen (> 1 KV) en buisleidingen mag niet groter zijn dan volgens de NEN 3654 toelaatbaar is. Voor zover maatregelen aan de leidingen van de leidingbeheerder dienen te worden getroffen moeten deze in overleg met de leidingbeheerder worden vastgesteld.

Door minimaal de volgende afstanden aan te houden worden ontoelaatbare risico's ten aanzien van weerstandsbeïnvloeding via de bodem in het algemeen vermeden:

- 50 m tot hartlijn bovengronds hoogspanningstracé
- 30 m tot hoogspanningskabel
- 500 m tot hoogspanningsstation
- 13 m tot hartlijn buitenste spoor AC-tractie
- 50 m tot hoogspanningsstation AC-tractie

Bij normale stroomtransport mag de opgewekte spanning door inductieve beïnvloeding op de buisleiding niet hoger zijn dan 25 V gedurende meer dan 1 seconde.

1.8 Voor elektriciteitskabels en/of lijnen en/of spoorwisselstroomtractie geldt dat het risico opwisselstroomcorrosie dient te worden voorkomen. Dit dient middels een AC berekening en meting, conform NEN 3654, te worden aangetoond.

1.9 De kathodische bescherming van de leidingen van de leidingbeheerder dient niet verstoord te worden door nieuw aan te leggen kabels en/of leidingen (Ref. NEN-EN 12954).

1.10 Wanneer er sprake is van (tijdelijke) zware transporten over de leidingen, moet voorafgaande aan de activiteiten, overlegd worden met de leidingbeheerder. Tenminste dient rekening te worden gehouden met:

a. plan van aanpak van de uit te voeren kruising, te treffen voorzieningen;
b. transport type;
c. maximale belasting over het tracé;
d. te verwachten zettingen;
e. geen ongeoorloofd werkverkeer over het tracé.

1.11 Bij gestuurde boringen moet minimaal een afstand van 5 meter rondom de kabel of leiding worden aangehouden. Deze mogen uitsluitend worden uitgevoerd na goedkeuring van het boorplan door de leidingbeheerder.

1.12 Bij aanleg van sloten en waterlopen moet een dekking van tenminste 1 meter tussen bodem sloot en bovenkant leiding in acht worden genomen.

1.13 Wanneer, na het gereedkomen van de werkzaamheden, de leiding voor onderhoud en inspectie onbereikbaar zal worden, dient de duurzaamheid van de coating van de leiding na de werkzaamheden te zijn gewaarborgd.

1.14 Activiteiten in verontreinigde grond moeten uitgevoerd worden conform CROW publicatie 132.

1.15 De afstand tussen kruisende kabels of leidingen (onder en boven) moet minimaal 0,5 meter zijn.

2 Uitvoeringsfase

2.1 Een graafmelding moet maximaal 20 werkdagen en minimaal 3 werkdagen voor aanvang van het werk worden gedaan bij het Kadaster.

Indien de graafpolygoon samenvalt met het door de leidingbeheerder opgeven belang dan wordt een graafmelding (of calamiteitmelding) van toepassing verklaard en beroept de leidingbeheerder zich op artikel 13 lid 3 van de WION. In dit artikel is geregeld dat de leidingbeheerder in de gelegenheid moet worden gesteld voorzorgsmaatregelen te treffen.
Dit betreft in ieder geval:

1 aanwijzing ter plaatse van de exacte ligging van de leiding(-en), of kabel(s);
2 het maken van nadere afspraken over de uitvoering van de door u gemelde graafwerkzaamheden.

Let op: Voor bepaalde leidingen zijn vanwege specifieke omstandigheden aanvullende voorzorgsmaatregelen van kracht. Dit wordt aangegeven in de terugmelding die u ontvangt op de graaf- of calamiteitmelding. Het kan hierbij gaan om:

- graafrestrictie of zelfs een graafverbod overeengekomen met de grondeigenaar; of
- strikte begeleiding van graafwerkzaamheden nabij de leiding.

In beide gevallen wordt u als grondroerder dringend verzocht om per direct contact op te nemen met de leidingbeheerder voor het maken van nadere afspraken.

2.2 De graafwerkzaamheden mogen niet gestart worden voordat de leidingbeheerder de exacte ligging van zijn leiding heeft aangegeven, door middel van herkenbare markeringen, bijvoorbeeld piketten, en het tracé is vrijgegeven door de leidingbeheerder. Hiervoor moet u minimaal 3 werkdagen voor aanvang van de graafwerkzaamheden een afspraak maken.

Voor een van toepassing verklaarde calamiteitenmelding gelden in beginsel dezelfde voorwaarden als bij een graafmelding en mag niet met de graafwerkzaamheden worden begonnen voordat de leidingbeheerder de voorzorgsmaatregelen heeft getroffen. Het verschil is dat de grondroerder direct contact opneemt met de netbeheerder en de leidingbeheerder, indien nodig, direct voorzorgsmaatregelen treft. Voor het ter plaatse aanwijzen van de exacte ligging en het begeleiden van de werkzaamheden is 7*24 capaciteit beschikbaar.

2.3. De vrijgave van het tracé door de leidingbeheerder vindt plaats na het opstellen en ondertekenen van een overeenkomst in de vorm van een afsprakenformulier of (werk-)vergunning.
Hierin wordt vastgelegd onder welke specifieke voorwaarden graafwerkzaamheden in het betreffende leidingtracé uitgevoerd worden.
De graafwerkzaamheden mogen pas worden gestart indien aan alle gestelde voorwaarden is voldaan.

Het is denkbaar dat in het overleg tussen grondroerder en leidingbeheerder over de uitvoering van de activiteiten wordt vastgesteld dat de feitelijke werklocatie binnen de opgegeven graafpolygoon geen bedreiging vormt voor de leiding of kabel en de melding alsnog (onder voorwaarden) niet van toepassing wordt verklaard. Deze 'niet van toepassing' verklaring heeft uitsluitend betrekking op de polygoon van de feitelijke werklocatie; de beperkte polygoon (en overige voorwaarden) dienen te worden vastgelegd in het afsprakenformulier en wordt door grondroerder en netbeheerder ondertekend. Ook de aard van de graafwerkzaamheden kan reden zijn een melding alsnog niet van toepassing te verklaren; ook dit dient eenduidig te worden vastgelegd in het afsprakenformulier. Bij een in tweede instantie niet van toepassing verklaarde melding wordt de ligging van de leiding niet ter plaatse aangegeven, tenzij anders is overeengekomen.

2.4. Bij grote / langdurige projecten moet in overleg met de leidingbeheerder de noodzaak van terreinafzetting bepaald worden.

2.5. Machinaal graven binnen de belemmerde strook is uitsluitend toegestaan met een graafbak zonder tanden. Voorafgaande aan deze graafwerkzaamheden moet de leiding eerst handmatig worden gelokaliseerd door middel van vrijgraven. Machinaal graven binnen een afstand van 0.5 m van de leiding is niet toegestaan.

2.6. Bij gestuurde boringen moet minimaal een afstand van 5 meter tot de leiding worden aangehouden. Het door de leidingbeheerder goedgekeurde boorplan moet op het werk aanwezig zijn. Bij overige sleufloze kruisingstechnieken moet boven en onder een afstand van minimaal 1 meter tot de leiding in acht genomen worden onder de voorwaarde dat de leiding zichtbaar is.

2.7. Bij het graven en opschonen van sloten en waterlopen moet een dekking van tenminste 1 meter tot bovenkant leiding worden aangehouden.

2.8. Het is niet toegestaan om binnen 10 meter van de leiding te baggeren of spudpalen te plaatsen.

2.9. Wanneer transport over de leiding onvermijdelijk is, moet een overbruggingsconstructie bestaande uit dragline schotten worden toegepast.

2.10. Het is in beginsel niet toegestaan om grond of andere materialen boven of in de directe omgeving van de leiding op te slaan. Voor grondopslag geldt in veengebieden een maximumhoogte van 0.2 m, voor alle andere grondsoorten geldt een maximum van 1 meter.

2.11. Indien nabij de leiding tijdens graafwerkzaamheden verontreinigingen worden aangetroffen dienen de graafwerkzaamheden gestaakt te worden en de leidingbeheerder direct geïnformeerd te worden.

2.12. Bij het plaatsen van een damwand moet de afstand tussen damwand en buitenmaat van de leiding minimaal 1 meter bedragen, onder de voorwaarde dat de leiding in het zicht is. Tevens is het verplicht de leiding te beschermen door middel van draglineschotten tegen vallende voorwerpen zoals damwanden.
Toezicht van de leidingbeheerder bij het plaatsen en het verwijderen van een damwand is vereist.

2.13. Bij ontgraving van de leiding moet de coating beschermd worden tegen uitdroging, beschadiging en UV-straling. Dat kan bijvoorbeeld door het toepassen van zwart landbouwplastic en houten latten.

2.14. Bij ontgraving van de leiding moet de leiding waar nodig doelmatig en stabiel ondersteund worden tegen doorhangen. Hiervoor geldt dat leidingen van 6 inch en groter, een maximale vrije overspanning mogen hebben van 4 meter en leidingen kleiner dan 6 inch, een maximale overspanning mogen hebben van 2 meter.

2.15. De afstand tussen kruisende kabels of leidingen (onder en boven) dient minimaal 0,5 meter te zijn.

2.16. Kruisingen van kabels met een spanning van 10 KV en hoger, moeten de leiding op minimaal 1 meter kruisen. Indien een neopreen slab, een PE-plaat of een mantelbuis met oversteek van 1 meter wordt toegepast, kan deze afstand worden teruggebracht tot minimaal 0.5 meter.

2.17. Het herstellen van een (beschadigde) coating moet altijd in overleg met de leidingbeheerder plaatsvinden, wat betreft de wijze van uitvoer en te gebruiken materialen. Ook moet de coating altijd gecontroleerd zijn door de leidingbeheerder, vóórdat met het aanvullen van de ontgraving wordt begonnen.

2.18. Het is verboden om op leidingen te lopen en te steunen. Daarnaast moeten de leidingen beschermd zijn tegen vallende voorwerpen.
De leidingen mogen niet worden aangeprikt met een prikstang. Speciale aandacht geldt voor kunststof en GRE leidingen.

2.19. Leidingen van de leidingbeheerder, die ontgraven zijn, moeten worden aangevuld en verdicht in lagen van 0,30 meter schoon zand, tot 30 cm boven de leiding. Daarna wordt overgegaan tot cultuurtechnisch herstel.

2.20. Wanneer drainage parallel langs en/of kruisend over de leidingen van de leidingbeheerder wordt aangebracht, mogen de graafwerkzaamheden pas worden gestart na het uitzetten van de leiding en in aanwezigheid van de leidingbeheerder.
Voor kruisende drainage geldt dat de onderkant van de drainage niet dichter dan 0.5 m van de bovenzijde van de leiding van de leidingbeheerder wordt aangebracht. Indien de drainage, na overleg met de leidingbeheerder, toch dichter op de leiding moet komen te liggen, moet het gedeelte binnen een strook van 1 meter aan weerszijde van de leiding met de hand worden ontgraven en de drainage met de hand worden aangebracht.

Voor parallel aan de kabel of leiding liggende drainage geldt dat deze niet binnen de belemmerde strook mag worden aangebracht.

2.21. Sonderingen ten behoeve van grondonderzoek door derden mogen in het geheel niet plaatsvinden binnen de belemmerde strook.

2.22. Activiteiten met springstoffen in de nabijheid van de leidingen mogen alleen na schriftelijke toestemming van de leidingbeheerder worden uitgevoerd.

2.23. Bijzondere voorvallen, afwijkende ligging en overige incidenten dienen direct via het KLIC – contactpunt (zie KLIC melding) van de leidingbeheerder gemeld en gerapporteerd te worden.

2.24. Binnen de belemmerde strook moet afval direct worden verwijderd.

WaterschapScheldestromen

Gemeente Kapelle
t.a.v. de [redacted]
Postbus 79
4420 AC KAPELLE

uw brief	: 23-06-2015	behandeld door	: [redacted]
uw kenmerk	: OLO 1753925	doorkiesnummer	: [redacted]
ons kenmerk	: 2015024892	e-mail	: info@scheldestromen.nl
	(bij reactie graag dit nummer vermelden)	verzenddatum	:
bijlagen	: -	projectnummer	:

onderwerp : advies op omgevingsvergunning

Middelburg, 21 juli 2015

Geachte [redacted],

Hierbij ontvangt u het advies op de omgevingsvergunning voor het plaatsen van hoogspanningsmast nummer 1055 en hoogspanningsmast nummer 1061. De beide masten staan binnen zones van waterkeringen.

Het waterschap adviseert de gemeente Kapelle om aan Tennet de gevraagde omgevingsvergunning te verlenen. De waterkeringsbelangen zijn afdoende geborgd omdat:

1. Het waterkerend vermogen niet wordt aangetast;
2. Onderzoek van Tennet uitwijst dat plaatsing geen effect heeft op de faalmechanismen stabiliteit en piping;
3. Het beheer en onderhoud van de waterkering mogelijk blijft;
4. De masten geen belemmering vormen voor een toekomstige dijkversterking.

Tennet heeft bij het waterschap een aanvraag ingediend voor een watervergunning en een Keur ontheffing wegen. De specifieke voorschriften voor uitvoering van de werkzaamheden worden in deze besluiten vermeld.
Het uitgangspunt van het waterschap is dat graafwerkzaamheden in het stormseizoen (1 oktober t/m 1 april) binnen de zones van waterkeringen niet wordt toegestaan.
Ingeval dit niet werkbaar blijkt zal de aannemer dit moeten aantonen.

Hoogachtend,

namens het dagelijks bestuur
van waterschap Scheldestromen

Postadres:
Postbus 1000,
4330 ZW Middelburg

Bezoekadressen:
Kanaalweg 1,
4337 PA Middelburg
Kennedylaan 1,
4538 AE Terneuzen

t 088 2461000 (lokaal tarief)
f 088 2461990
e info@scheldestromen.nl
s www.scheldestromen.nl

VeiligheidsRegio Zeeland

Gemeente Kapelle
Afd. Vergunningverlening
Postbus 79
4420 AC KAPELLE

- Crisisbeheersing en Rampenbestrijding
- Brandweerzorg
- Geneeskundige Hulpverlenings-organisatie in de Regio (GHOR)
- Gemeenschappelijke Meldkamer Zeeland (GMZ)

Datum:
9 juli 2015

Verzenddatum:
21 JUL 2015

Inlichtingen:
[redacted]

Ons kenmerk:
VRZ/R&CB/AvdB/2015/02980

Uw kenmerk:

Blad:
1 van 4

Aantal bijlagen:
2

Adres:
Postbus 8016
4330 EA Middelburg
Segeerssingel 10
4337 LG Middelburg

Internet:
www.vrzeeland.nl

IBAN: NL06BNGH0285027956
BIC:
BNGHNL2G
t.n.v. Veiligheidsregio Zeeland

Onderwerp: Advies inzake Omgevingsvergunning bouw Zuid-West 380 kV

Geachte heer/mevrouw,

Begin juni heeft u Veiligheidsregio Zeeland in de gelegenheid gesteld om een reactie te geven op de omgevingsvergunning voor de bouw Zuid-West 380 kV tracé. Graag maken wij van deze gelegenheid gebruik.

Doel omgevingsvergunning

Het doel van de omgevingsvergunning is het toestaan van de bouw voor het aanleggen van de hoogspanningsverbinding Zuid-West 380 kV door gemeente Borsele / Reimerswaal / Kapelle.

Reactie van de Veiligheidsregio

Het advies van de veiligheidsregio heeft betrekking op een aantal aspecten ten gevolge van de nieuwe hoogspanningsverbinding, te weten:

1. Elektromagnetische straling;
2. Buisleidingen;
3. Bedrijven met gevaarlijke stoffen;
4. Brand;
5. Overstroming.

Onderstaand wordt op deze aspecten afzonderlijk ingegaan.

1 Elektromagnetische straling

Gezondheid

Op gebied van gezondheid heeft de GGD-Zeeland advies uitgebracht, hun advies is als bijlage "Advies GGD Zeeland, 22 april 2015" toegevoegd.

Uitval nutvoorzieningen
In het regionaal risicoprofiel van diverse veiligheidsregio's (waaronder die van Zeeland) is uitval van nutsvoorzieningen, zoals de uitval van de elektriciteitsvoorziening en aardgas, benoemd als een risico met hoge impact voor de samenleving. Zo zal langdurige uitval van de hoogspanningsverbinding leiden tot een sterke ontwrichting van het functioneren van de samenleving. Tevens is de beschikbaarheid van stroomvoorziening een voorwaarde voor de herstelfase en wederopbouw van de samenleving. Langdurige ontwrichting van de stroomvoorziening kan dan een bepalende belemmering hiervoor vormen.

Deze uitval van de stroomvoorziening kan veroorzaakt worden door verschillende oorzaken. Ten aanzien van enkele oorzaken, te weten buisleidingen, bedrijven met gevaarlijke stoffen, brand en overstroming, willen we u onderstaand advies geven teneinde de continuïteit van de nutsvoorziening beter te waarborgen.

2 Buisleidingen

Ten aanzien van buisleidingen blijkt uit de rapportage dat het onderzoek naar de invloed van de nieuwe hoogspanningsmasten op de aanwezige buisleidingen nog niet beschikbaar is. De nieuwe hoogspanningsmasten moeten als nieuwe risicoveroorzakende en dus risicoverhogende objecten gezien worden. Graag zien wij de resultaten van het onderzoek tegemoet, waarna wij hierop een aanvullend advies kunnen uitbrengen.

3 Bedrijven met gevaarlijke stoffen

Diverse tracévarianten lopen over bedrijventerreinen die in het Omgevingsplan 2012-2018 van de provincie Zeeland aangemerkt zijn als grootschalige bedrijventerreinen. Dit betreft in de gemeente Kapelle het bedrijventerreinen Smokkelhoek. Aansluitend op het Omgevingsplan is door de provincie de Beleidsvisie externe veiligheid (Risico's in zicht 2012-2018) opgesteld. Uit deze beleidsvisie blijkt dat "Het uitgangspunt is dat bedrijven met een relevante contour voor externe veiligheid geconcentreerd worden op grootschalige bedrijventerreinen".

Het risico in relatie tot bedrijven met gevaarlijke stoffen bestaat uit twee aspecten. Ten eerste het risico dat door het omvallen van de hoogspanningsmasten of het knappen van hoogspanningsleidingen risicovolle inrichtingen getroffen worden. Ten tweede het effect van een calamiteit bij een risicovolle inrichting (niet ten gevolge van het hoogspanningstracé) op de hoogspanningsmasten en de hoogspanningsleidingen met als gevolg de uitval van deze nutsvoorziening.

Ons uitgangspunt is dat de combinatie van een hoogspanningstracé met daaronder of direct naast risicovolle bedrijven voorkomen moet worden. Dat betekent dat het hoogspanningstracé niet over of direct langs bestaande risicovolle inrichtingen mag komen te liggen (en specifieker niet over gebieden waar het risico groter of gelijk aan het plaatsgebonden risico 10^{-6} is). Tevens zijn wij van mening dat in gevallen waar nu geen BEVI inrichtingen onder het geprojecteerde hoogspanningstracé liggen, maar het bestemmingsplan deze inrichtingen wel mogelijk maakt, het bestemmingsplan op dit punt aangepast moet worden.

In het bouwplan Zuid-West 380 kV West wordt niet ingegaan op het risico dat het nieuwe tracé vormt in relatie tot bestaande risicovolle inrichtingen. Tevens wordt niet ingegaan op de mogelijkheid die vigerende bestemmingsplannen bieden tot het oprichten van nieuwe risicovolle inrichtingen onder of direct naast het nieuwe hoogspanningstracé.

Advies: Ons advies is tweeledig:

1. *We adviseren u onderzoek te doen naar het risico dat het nieuwe tracé vormt in relatie tot bestaande risicovolle inrichtingen en indien het tracé binnen gebieden ligt, waar het risico groter of gelijk aan het plaatsgebonden risico 10^{-6} is, risicobeperkende maatregelen toe te passen zoals aanpassingen aan de risicobron of aan het tracé;*
2. *We adviseren u daar waar vigerende bestemmingsplannen de mogelijkheid bieden tot het oprichten van risicovolle inrichtingen onder en direct naast het nieuwe hoogspanningstracé de bestemmingsplannen aan te passen danwel een tracéaanpassing.*

4 Brand

De tracés lopen over en direct langs diverse objecten, zoals woningen en bedrijven. Hoogspanningsleidingen zijn een belemmering voor de brandbestrijding door de brandweer omdat de brandweer vanwege het gevaar van elektrocutie niet kan blussen in de nabijheid van hoogspanningsleidingen waar nog spanning op staat. Tevens is brand in deze objecten een bedreiging voor de integriteit van de hoogspanningsleidingen en hoogspanningsmasten met als dreiging de uitval van deze nutsvoorziening.

Ons inziens moet dan ook bij de bestaande objecten waar nu een nieuw hoogspanningstracé over of direct langs gelegd wordt, hetzelfde brandveiligheidsniveau gerealiseerd worden, als hetgeen Tennet oplegt in hun veiligheidsvoorschriften bij gevallen waarbij nieuwe objecten onder of direct naast bestaande hoogspanningsleidingen worden gebouwd.

Daarnaast is het ons inziens van belang dat bij nog niet gerealiseerde bestemmingen deze eisen opgelegd worden bij nieuwe ontwikkelingen.

Advies: We adviseren toepassing van hetzelfde brandveiligheidsniveau bij bestaande objecten onder en direct naast het nieuwe hoogspanningstracé zoals Tennet dit oplegt in gevallen waarbij nieuwe objecten onder of direct naast een bestaande hoogspanningsleidingen worden gebouwd.

5 Overstroming

Het tracé loopt door gebied dat kan overstromen bij een doorbraak van de primaire waterkering. Door deze overstroming kan de stabiliteit van de hoogspanningsmasten aangetast worden, waardoor langdurige stroomuitval plaatsvindt. Wij vinden het dan ook van belang dat de hoogspanningsmasten zo worden uitgevoerd dat overstromingen geen gevaar vormen voor de stabiliteit van de hoogspanningsmasten.

We refereren graag aan de door de Minister van I&M aangehangen benadering waarbij ook de gevolgen van overstromingen worden meegewogen. Meerlaagsveiligheid gaat uit van maatregelen op verschillende niveaus: goede dijken om het water buiten te houden, goede ruimtelijke inrichting om de gevolgen van hoogwater te beperken, en daarnaast ook aandacht voor verzekering en evacuatie. Meerlaagsveiligheid gaat dus niet alleen om het weren van water, maar juist om het omgaan met hoogwater. Vanuit dit principe zien we aanleiding voor een goed technisch ontwerp om de gevolgen van een doorbraak van de primaire dijkring te beperken.

Door provincie Zeeland is het project Normering Regionale Waterkeringen (NRW) gestart. In concept zijn de voorlopige resultaten van de berekende waterdiepten bij doorbraak van de primaire dijkring bekend. Daarnaast is van belang dat het project NRW mogelijk leidt tot aanpassingen aan de regionale waterkeringen. Daardoor kan de waterdiepte bij doorbraak van de primaire dijkring gaan veranderen.

Advies: We adviseren u na te gaan of de bouwconstructie inclusief fundering van de hoogspanningsmasten van voldoende stabiliteit is tegen overstromingsrisico's alvorens akkoord te gaan met de vergunning.

Als bijlage hebben wij de brief door ons verzonden aan Ministerie van Economische Zaken, dd 23/4/2015, toegevoegd.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Mocht u vragen hebben, dan lichten we deze natuurlijk graag toe en kunt u contact opnemen met de in de kantlijn genoemde contactpersoon.

Het dagelijks bestuur van Veiligheidsregio Zeeland,
namens deze,
de algemeen directeur,

[redacted]

Bijlage)

Advies GGD Zeeland, 22 april 2015

Een hoogspanningstracé heeft als gevolg dat er een gebied wordt blootgesteld aan magnetische velden. Kinderen die langdurig in de buurt van bovengrondse elektriciteitslijnen wonen, hebben mogelijk meer kans op leukemie dan kinderen die daar verder vanaf wonen. In twee onderzoeken is er een statistisch verband tussen blootstelling aan magnetische velden en de kans op kinderleukemie gevonden. De wetenschappers hebben echter niet kunnen aantonen of dit komt door het magnetische veld van bovengrondse elektriciteitslijnen of door iets anders dat met de aanwezigheid van deze lijnen samenhangt.

Voor magnetische velden geldt het voorzorgsbeginsel en is van toepassing op zogenaamde gevoelige objecten. Het gaat hierbij om woningen, scholen, crèches en kinderopvangplaatsen. Het advies van de Rijksoverheid is om in die situaties zo veel als redelijkerwijs mogelijk te vermijden dat er nieuwe situaties ontstaan waarbij kinderen (0-15 jaar) langdurig verblijven in het gebied rond bovengrondse hoogspanningsverbindingen waarbinnen het jaargemiddelde magneetveld hoger is dan 0,4 microtesla (de magneetveldzone).

Het aanbrengen van afschermende voorzieningen in woningen, zoals het aanbrengen van metaal, helpt nauwelijks om de magnetische veldsterkte te verlagen. Het is soms wel mogelijk om met aanpassingen in schakelstations en transformatorhuisjes de omvang van het magnetische veld te beperken.

In het onderzoek naar de effecten van de verschillende tracé varianten (MER) is het aantal gevoelige objecten in de nieuwe magneetveldzone binnen de 0,4 microtesla inzichtelijk gemaakt. Dit betreft met name verspreid liggende woonbebouwing.

Advies: wij adviseren het uitkopen van gevoelige objecten binnen de 0,4 microtesla zone. Als dit niet tot de mogelijkheden behoort dan wordt geadviseerd alleen de gevoelige objecten die door de nieuwe hoogspanningsmasten binnen 0,4 microtesla komen te liggen uit te kopen (uitgezonderd de gevoelige objecten die door de oude hoogspanningsmasten binnen de magneetveldzone lagen). Daarnaast wordt geadviseerd om het tracé te kiezen met het minst aantal gevoelige objecten. In de rapportage (Samenvattende beschouwing effecten) is niet ingegaan op uitkoop van gevoelige objecten. Wij adviseren dit wel mee te nemen.
Communicatie is erg belangrijk. Magnetische velden is een gevoelig onderwerp waardoor veel onrust onder de burgers kan ontstaan. Erge bezorgdheid is nadelig voor de gezondheid. Wij adviseren om voldoende voorlichting te geven (o.a. door informatie op de website van gemeenten en de GGD Zeeland te zetten). Tevens adviseren wij om in de rapportage ook de verminderde gezondheid door erge bezorgdheid aan bod te laten komen.

GGD-Zeeland

[redacted]
Milieugezondheidskundige en Epidemioloog

[redacted]
www.ggdzeeland.nl

Gemeenschappelijke

AFSCHRIFT

VeiligheidsRegio
Zeeland

Ministerie van Economische Zaken
Directoraat-generaal Energie, Telecom
&Mededinging
Directie Energiemarkt
[redacted]
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

- Crisisbeheersing en Rampenbestrijding
- Brandweerzorg
- Geneeskundige Hulpverlenings-organisatie in de Regio (GHOR)
- Gemeenschappelijke Meldkamer Zeeland (GMZ)

Datum:
23 april 2015

Verzenddatum:
8 MEI 2015

Inlichtingen:
[redacted]

Ons kenmerk:
VRZ/R&CB/MdJ/2015/01950

Uw kenmerk:
DGETM-EM Z 14184495

Blad:
1 van 4

Aantal bijlagen:
1

Adres:
Postbus 8016
4330 EA Middelburg
Segeerssingel 10
4337 LG Middelburg

Internet:
www.vrzeeland.nl

Bank:
IBAN: NL06BNGH0285027956
BIC:
BNGHNL2G
t.n.v. Veiligheidsregio Zeeland

Onderwerp: Advies inzake voorontwerp inpassingsplan Zuid-West 380 kV West

Geachte [redacted]

Op 9 maart 2015 heeft u Veiligheidsregio Zeeland in de gelegenheid gesteld om een reactie te geven op het voorontwerp Inpassingsplan Zuid-West 380 kV West. Graag maken wij van deze gelegenheid gebruik.

Doel inpassingsplan

Het doel van voorliggende inpassingsplan is het mogelijk maken van het aanleggen van de hoogspanningsverbinding Zuid-West 380 kV West.

Reactie van de Veiligheidsregio

Het advies van de veiligheidsregio heeft betrekking op een aantal aspecten ten gevolge van de nieuwe hoogspanningsverbinding, te weten:

1. Elektromagnetische straling;
2. Buisleidingen;
3. Bedrijven met gevaarlijke stoffen;
4. Brand;
5. Overstroming.

Onderstaand wordt op deze aspecten afzonderlijk ingegaan.

1 Elektromagnetische straling

1.1 Gezondheid

Op gebied van gezondheid heeft de GGD-Zeeland advies uitgebracht, hun advies is als bijlage "Advies GGD Zeeland, 22 april 2015" toegevoegd.

1.2 Radar

In het radarverstoringsonderzoek is onderzoek gedaan naar de verstoring door het hoogspanningstracé op de verkeersleidingsradar te Woensdrecht. Daarnaast kruist het nieuwe hoogspanningstracé de druk, met beroepsscheepvaart, bevaren vaarroute tussen de Rijn/Rotterdam en het Sloegebied/Terneuzen en tussen Rijn/Rotterdam en Antwerpen.

In variant N is zelfs een bovengrondse oversteek van de Oosterschelde voorzien. In de rapportage is niet ingegaan op de scheepsradar verstorende werking van de nieuwe hoogspanningsverbinding.

Advies: wij adviseren u de mogelijke verstorende werking van de scheepsradar te onderzoeken en zo nodig te beperken.

Uitval nutvoorzieningen
In het regionaal risicoprofiel van diverse veiligheidsregio's (waaronder die van Zeeland) is uitval van nutsvoorzieningen, zoals de uitval van de elektriciteitsvoorziening en aardgas, benoemd als een risico met hoge impact voor de samenleving. Zo zal langdurige uitval van de hoogspanningsverbinding leiden tot een sterke ontwrichting van het functioneren van de samenleving. Tevens is de beschikbaarheid van stroomvoorziening een voorwaarde voor de herstelfase en wederopbouw van de samenleving. Langdurige ontwrichting van de stroomvoorziening kan dan een bepalende belemmering hiervoor vormen.

Deze uitval van de stroomvoorziening kan veroorzaakt worden door verschillende oorzaken. Ten aanzien van enkele oorzaken, te weten buisleidingen, bedrijven met gevaarlijke stoffen, brand en overstroming, willen we u onderstaand advies geven teneinde de continuïteit van de nutsvoorziening beter te waarborgen.

2 Buisleidingen

Ten aanzien van buisleidingen blijkt uit de rapportage dat het onderzoek naar de invloed van de nieuwe hoogspanningsmasten op de aanwezige buisleidingen nog niet beschikbaar is. De nieuwe hoogspanningsmasten moeten als nieuwe risicoveroorzakende en dus risicoverhogende objecten gezien worden. Graag zien wij de resultaten van het onderzoek tegemoet, waarna wij hierop een aanvullend advies kunnen uitbrengen.

Daarnaast is het hoogspanningstracé ook een ontvanger van risico's van de aanwezige buisleidingen, in die zin dat bij een calamiteit bij een buisleiding (niet veroorzaak voor het omvallen van een hoogspanningsmast) de integriteit van het hoogspanningstracé aangetast kan worden en daardoor uitval van deze nutsvoorziening plaatsvindt. Zo geldt voor de hogedrukaardgasleiding (48"en 80 bar) die door de gemeente Reimerswaal loopt een invloedgebied van circa 600 meter. De warmtestraling kan dus ook effecten hebben op het geprojecteerde hoogspanningstracé. We missen een beschrijving van dit mogelijke risico.

Advies: Wij adviseren u het risico van het falen van buisleidingen op het hoogspanningstracé inzichtelijk te maken en zo nodig te beperken.

3 Bedrijven met gevaarlijke stoffen

Diverse tracévarianten lopen over bedrijventerreinen die in het Omgevingsplan 2012-2018 van de provincie Zeeland aangemerkt zijn als grootschalige bedrijventerreinen. Dit betreft de bedrijventerreinen Smokkelhoek (gemeente Kapelle) en Nishoek (gemeente Reimerswaal). Aansluitend op het Omgevingsplan is door de provincie de Beleidsvisie externe veiligheid (Risico's in zicht 2012-2018) opgesteld. Uit deze beleidsvisie blijkt dat "Het uitgangspunt is dat bedrijven met een relevante contour voor externe veiligheid geconcentreerd worden op grootschalige bedrijventerreinen".

In het voorontwerp inpassingsplan Zuid-West 380 kV West wordt niet ingegaan op het risico dat het nieuwe tracé vormt in relatie tot bestaande risicovolle inrichtingen. Tevens wordt niet ingegaan op de mogelijkheid die beide vigerende bestemmingsplannen bieden tot het oprichten van nieuwe risicovolle inrichtingen onder of direct naast het nieuwe hoogspanningstracé.

Het risico in relatie tot bedrijven met gevaarlijke stoffen bestaat uit twee aspecten. Ten eerste het risico dat door het omvallen van de hoogspanningsmasten of het knappen van hoogspanningsleidingen risicovolle inrichtingen getroffen worden en ten tweede het effect van een calamiteit bij een risicovolle inrichting (niet ten gevolge van het hoogspanningstracé) op de hoogspanningsmasten en de hoogspanningsleidingen met als gevolg de uitval van deze nutsvoorziening.

Ons uitgangspunt is dat de combinatie van een hoogspanningstracé met daaronder of direct naast risicovolle bedrijven voorkomen moet worden. Dat betekent dat het nieuwe hoogspanningstracé niet over of direct langs bestaande risicovolle inrichtingen moet komen te liggen (en specifieker niet over gebieden waar het risico groter of gelijk aan het plaatsgebonden risico 10^{-6} is). Tevens zijn wij van mening dat in gevallen waar nu geen risicovolle inrichtingen onder het geprojecteerde hoogspanningstracé liggen, maar het bestemmingsplan deze inrichtingen wel mogelijk maakt, het bestemmingsplan op dit punt aangepast moet worden, of dat een ander hoogspanningstracé gekozen moet worden.

Advies: Ons advies is tweeledig:

- *We adviseren u onderzoek te doen naar het risico dat het nieuwe tracé vormt in relatie tot bestaande risicovolle inrichtingen en indien het tracé binnen gebieden ligt, waar het risico groter of gelijk aan het plaatsgebonden risico 10^{-6} is, risicobeperkende maatregelen toe te passen zoals aanpassingen aan de risicobron of aan het tracé;*
- *We adviseren u daar waar vigerende bestemmingsplannen de mogelijkheid bieden tot het oprichten van risicovolle inrichtingen onder en direct naast het nieuwe hoogspanningstracé de bestemmingsplannen aan te passen (danwel tracéaanpassing).*

4 Brand

De tracévarianten lopen over en direct langs diverse objecten, zoals woningen en bedrijven. Hoogspanningsleidingen zijn een belemmering voor de brandbestrijding door de brandweer omdat de brandweer vanwege het gevaar van electrocutatie niet kan blussen in de nabijheid van hoogspanningsleidingen waar nog spanning op staat. Tevens is brand in deze objecten een bedreiging voor de integriteit van de hoogspanningsleidingen en hoogspanningsmasten met als dreiging de uitval van deze nutsvoorziening.

Ons inziens moet dan ook bij de bestaande objecten waar nu een nieuw hoogspanningstracé over of direct langs gelegd wordt, hetzelfde brandveiligheidsniveau gerealiseerd worden, als hetgeen Tennet oplegt in hun veiligheidsvoorschriften bij gevallen waarbij nieuwe objecten onder of direct naast bestaande hoogspanningsleidingen worden gebouwd.

Daarnaast is het ons inziens van belang dat bij nog niet gerealiseerde bestemmingen deze eisen opgelegd worden bij nieuwe ontwikkelingen.

Advies: We adviseren toepassing van hetzelfde brandveiligheidsniveau bij bestaande objecten onder en direct naast het nieuwe hoogspanningstracé als dat Tennet oplegt in gevallen waarbij nieuwe objecten onder of direct naast een bestaande hoogspanningsleidingen worden gebouwd.

5 Overstroming

De tracévarianten lopen alle door gebieden die overstromen bij doorbraak van de primaire waterkering. Door deze overstroming kan de stabiliteit van de hoogspanningsmasten aangetast worden, waardoor langdurige stroomuitval plaatsvindt.

Wij vinden het dan ook van belang dat de hoogspanningsmasten zo worden uitgevoerd dat overstromingen geen gevaar vormen voor de stabiliteit van de hoogspanningsmasten.

We refereren graag aan de door de Minister van I&M aangehangen benadering waarbij ook de gevolgen van overstromingen worden meegewogen. Meerlaagsveiligheid gaat uit van maatregelen op verschillende niveaus: goede dijken om het water buiten te houden, goede ruimtelijke inrichting om de gevolgen van hoogwater te beperken, en daarnaast ook aandacht voor verzekering en evacuatie. Meerlaagsveiligheid gaat dus niet alleen om het weren van water, maar juist om het omgaan met hoogwater. Vanuit dit principe zien we aanleiding voor een goed technisch ontwerp om de gevolgen van een doorbraak van de primaire dijkring te beperken.

Door provincie Zeeland is het project Normering Regionale Waterkeringen (NRW) gestart. In concept zijn de voorlopige resultaten van de berekende waterdiepten bij doorbraak van de primaire dijkring bekend. Daarnaast is van belang dat het project NRW mogelijk leidt tot aanpassingen aan de regionale waterkeringen. Daardoor kan de waterdiepte bij doorbraak van de primaire dijkring gaan veranderen.

Advies: We adviseren de hoogspanningsmasten zo uit te voeren dat overstromingen geen gevaar vormen voor de stabiliteit van de hoogspanningsmasten. We adviseren u gebruik te maken van de kennis van het project Normering Regionale Waterkeringen.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Mocht u vragen hebben, dan lichten we deze natuurlijk graag toe en kunt u contact opnemen met de in de kantlijn genoemde contactpersoon.

De algemeen directeur van Veiligheidsregio Zeeland,

Bijlage

Advies GGD Zeeland, 22 april 2015

Een hoogspanningstracé heeft als gevolg dat er een gebied wordt blootgesteld aan magnetische velden. Kinderen die langdurig in de buurt van bovengrondse elektriciteitslijnen wonen, hebben mogelijk meer kans op leukemie dan kinderen die daar verder vanaf wonen. In twee onderzoeken is er een statistisch verband tussen blootstelling aan magnetische velden en de kans op kinderleukemie gevonden. De wetenschappers hebben echter niet kunnen aantonen of dit komt door het magnetische veld van bovengrondse elektriciteitslijnen of door iets anders dat met de aanwezigheid van deze lijnen samenhangt.

Voor magnetische velden geldt het voorzorgsbeginsel en is van toepassing op zogenaamde gevoelige objecten. Het gaat hierbij om woningen, scholen, crèches en kinderopvangplaatsen. Het advies van de Rijksoverheid is om in die situaties zo veel als redelijkerwijs mogelijk te vermijden dat er nieuwe situaties ontstaan waarbij kinderen (0-15 jaar) langdurig verblijven in het gebied rond bovengrondse hoogspanningsverbindingen waarbinnen het jaargemiddelde magneetveld hoger is dan 0,4 microtesla (de magneetveldzone).

Het aanbrengen van afschermende voorzieningen in woningen, zoals het aanbrengen van metaal, helpt nauwelijks om de magnetische veldsterkte te verlagen. Het is soms wel mogelijk om met aanpassingen in schakelstations en transformatorhuisjes de omvang van het magnetische veld te beperken.

In het onderzoek naar de effecten van de verschillende tracé varianten (MER) is het aantal gevoelige objecten in de nieuwe magneetveldzone binnen de 0,4 microtesla inzichtelijk gemaakt. Dit betreft met name verspreid liggende woonbebouwing.

Advies: wij adviseren het uitkopen van gevoelige objecten binnen de 0,4 microtesla zone. Als dit niet tot de mogelijkheden behoort dan wordt geadviseerd alleen de gevoelige objecten die door de nieuwe hoogspanningsmasten binnen 0,4 microtesla komen te liggen uit te kopen (uitgezonderd de gevoelige objecten die door de oude hoogspanningsmasten binnen de magneetveldzone lagen). Daarnaast wordt geadviseerd om het tracé te kiezen met het minst aantal gevoelige objecten. In de rapportage (Samenvattende beschouwing effecten) is niet ingegaan op uitkoop van gevoelige objecten. Wij adviseren dit wel mee te nemen.
Communicatie is erg belangrijk. Magnetische velden is een gevoelig onderwerp waardoor veel onrust onder de burgers kan ontstaan. Erge bezorgdheid is nadelig voor de gezondheid. Wij adviseren om voldoende voorlichting te geven (o.a. door informatie op de website van gemeenten en de GGD Zeeland te zetten). Tevens adviseren wij om in de rapportage ook de verminderde gezondheid door erge bezorgdheid aan bod te laten komen.

GGD-Zeeland

[redacted]
Milieugezondheidskundige en Epidemioloog

[redacted]
www.ggdzeeland.nl

Stichting Cultureel Erfgoed Zeeland

Dossier/Project:	Zuid West 380 kV
Datum:	31-03-2015
Naam adviseur:	
Verzonden aan:	Gemeente Borsele, Kapelle en Reimerswaal
Titel document:	- Voorontwerp inpassingsplan Zuid West 380 kV west - MilieuEffectRapportage ZW 380 project: Zuid-West 380 kV Traject: Borsele-Tilburg - MER hoogspanningsverbinding Zuid-West 380kV achtergronddocument Archeologie
Initiatiefnemer(s):	Ministerie van EZ en Ministerie IenM

Planvorming

Vanaf de electriciteitsproductielocatie in Borssele (gemeente Borsele) tot aan de landelijke 380kV ring bij Tilburg zal een nieuwe 380kV transportleiding worden gerealiseerd. De aanleg hiervan is noodzakelijk om te kunnen voldoen aan de wettelijke eisen voor de leveringszekerheid van elektriciteit en om ook in de toekomst voldoende capaciteit te bieden voor elektriciteitstransport.

Bij de werkzaamheden in het kader van deze nieuwe verbinding zullen, nieuwe masten worden geplaatst en bestaande masten worden verwijderd. Bovendien worden op sommige plaatsen nieuwe transformatorstations gebouwd en dienen deze te worden aangesloten op de verbinding.

Het tracé wordt vastgelegd in een door het Rijk opgesteld Inpassingsplan (IP). Voorafgaand hieraan is een m.e.r.-studie uitgevoerd waarbij de diverse deelgebieden en alternatieven afgewogen zijn op basis van hun effect op het milieu. Op dit project is bovendien de Rijkscoördinatieregeling (RCR) van toepassing. Dit houdt in dat verschillende besluiten (ruimtelijke besluiten, vergunningen en ontheffingen) die voor een project nodig zijn gecoördineerd worden voorbereid. Het gaat naast vergunningen en ontheffingen vaak ook om het Inpassingsplan. In dit specifieke geval betekent dit onder andere dat het MER gelijktijdig met het ontwerp besluit over het tracé – het ontwerp-inpassingsplan - en de uitvoeringsbesluiten – vergunningen en ontheffingen - voor de realisatie van de hoogspanningsverbinding ter inzage zal worden gelegd. Na deze terinzagelegging volgt besluitvorming. Het bevoegd gezag houdt bij de besluitvorming over het tracé en de uitvoeringswijze van de verbinding rekening met het MER en de inspraakreacties, de zienswijzen en de adviezen en verantwoord dat in het te nemen besluit.

In dit advies wordt ingegaan op de milieueffecten zoals beschreven in de concept MER en de doorvertaling daarvan in het voorliggende

voorontwerp Inpassingsplan voor wat betreft het aspect archeologie in de gemeenten Reimerswaal, Kapelle en Borsele.

MER

Het hoofdstuk archeologie is gebaseerd op het "achtergronddocument archeologie" opgesteld door The missing Link en Tauw. In dit achtergronddocument wordt in kaart gebracht wat de impact is van de werkzaamheden binnen de diverse deelgebieden en bijbehorende varianten van het tracé op de in de ondergrond aanwezige archeologie. Hierbij wordt nu aan drie criteria getoetst, namelijk Rijksbeschermde monumenten, terreinen op de Archeologische Monumenten Kaart (AMK) en gebieden met een archeologische verwachting.
Voor wat betreft de eerste twee criteria zijn deze duidelijk omschreven en landelijk erkend. Bij het afwegen van het derde criterium is dit anders. Hierbij is gebruik gemaakt van de verwachtingswaarden zoals die zijn weergegeven op de Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden (IKAW). Van deze kaart, ontwikkeld door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE), is bekend dat zij slechts rekening houdt met de bovenste 1, 20 meter van de bodem. Vanwege de complexe geologische gelaagdheid die het Zeeuwse landschap kenmerkt, is deze kaart voor Zeeland niet nauwkeurig genoeg in het omschrijven van de archeologische verwachting. Mede hierdoor hebben negen Zeeuwse gemeenten in 2009 gezamenlijk op maat gesneden archeologiebeleid ontwikkeld. De gemeenten Reimerswaal, Kapelle en Borsele hebben dit beleid in 2011/2012 vastgesteld. Het beleid bestaat onder andere uit vier maatregelenkaarten. Deze kaarten geven voor de vier meest frequent voorkomende geologische Laagpakketen de archeologische verwachting weer. Deze maatregelenkaarten zijn opgesplitst in diverse categorieën die onder andere onderscheid maken in verwachtingsgebieden variërend van een hoge tot een ontbrekende verwachting. Tevens zijn op maatregelenkaart 1 de terreinen van de Archeologische MonumentenKaart (AMK), de beschermde stads en dorpskernen en de gemeentelijke vindplaatsen weergegeven. Duidelijk is dat deze kaarten een grotere mate van detail kennen dan de IKAW en daarmee meer bruikbaar zijn in de Zeeuwse situatie. Desondanks zijn ze bij de afwegingen in de MER niet gebruikt.
In het Achtergronddocument archeologie komt daarnaast in bijlage 5 de Landschapsontwikkeling en archeologie van Zeeland in regionaal perspectief aan de orde. Deze omschrijving is zeer summier en vertoond onvolkomenheden. Zo wordt de verdronken stad Saeftinghe op Zuid-Beveland geplaatst, komt de periode na de stormvloeden van 1530 niet aan de orde, wordt geen aandacht besteed aan de bewoning van de kreekruggen in de Late Middeleeuwen en zijn enkele standaard historische werken niet geraadpleegd.

IP

In het Inpassingsplan worden onder artikel 12 op pagina 17 overige regels aangegeven voor de omgang met archeologie. Deze stappen dienen doorlopen te zijn vooraleer gestart kan worden met de werkzaamheden. Deze stappen zijn overeenkomstig de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA3.3) maar niet met de aanvullende

richtlijnen voor archeologisch onderzoek in de Provincie Zeeland 2014. Het stappenplan stelt bijvoorbeeld dat op die plaatsen waar een archeologische verwachting bestaat op basis van het bureauonderzoek een Inventariserend Veldonderzoek doormiddel van boringen uitgevoerd dient te worden. De aanvullende Provinciale richtlijnen verplichten echter dat een bureauonderzoek altijd gecombineerd uitgevoerd moet worden met een verkennend booronderzoek (Deze manier van aanpak komt voort uit de complexe geologie). De twee onderzoeken dienen dus samen in plaats van na elkaar te worden uitgevoerd zoals aangegeven in de regels!

Advies

Afgaand op het bovenstaande wordt geadviseerd om zowel de concept MER als het voorontwerp Inpassingsplan op een aantal plaatsen aan te passen: om zodoende op een verantwoorde manier met het archeologisch bodemarchief om te gaan.

- Zo is het noodzakelijk de toetsingscriteria uit de MER uit te breiden/aan te passen met de verwachtingskaarten uit het gemeentelijk archeologiebeleid. Daarbij dient niet alleen rekening gehouden te worden met de Rijksmonumenten, AMK-terreinen en verwachtingsgebieden maar ook met de gemeentelijke vindplaatsen. Aantasting daarvan zal ook leiden tot negatieve archeologische effecten (NB. De verandering in het toetsingskader maakt het mogelijk dat een andere tracé dan het huidige als voorkeurstracé wordt aangewezen).

- Daarnaast dient bijlage 5 uit het achtergronddocument aangevuld te worden met historische gegevens.

- Vervolgens dienen de regels in het IP aangepast te worden zodat ze voldoen aan de Provinciale richtlijnen zoals die zijn vastgesteld door de Provincie Zeeland.

- Op basis van de aangepaste MER dient opnieuw te worden vastgesteld op welke plaatsen aanvullend archeologisch onderzoek noodzakelijk is. Dit onderzoek dient zoals hierboven al omschreven uit een Archeologisch Bureauonderzoek met controle boringen te bestaan (stap a en b uit artikel 12 van de regels van het IP).

- Tot slot is het niet praktisch om het aanleveren van aanvullende archeologische gegevens in de vorm van een archeologisch bureau- en booronderzoek te combineren met het ter inzage leggen van het concept MER en het ontwerp IP. Door de voorgestane werkwijze, opgenomen in artikel 12 van de regels van het IP, is het onmogelijk om in het IP te anticiperen op de uitkomsten van het archeologisch onderzoek. Daardoor zal het noodzakelijk zijn de aanwezige archeologische verwachtingen te handhaven (dubbelbestemming). Dit zorgt ervoor dat voor deze terreinen aanvullend onderzoek uitgevoerd en aangeleverd moet worden vooraleer de werkzaamheden kunnen starten.

Op basis van het gemeentelijk beleid is nu al bekend waar en welke archeologische verwachtingswaarden in het geding zijn. De benodigde onderzoeken kunnen nu reeds plaatsvinden en de uitkomsten hiervan verwerkt worden in het Inpassingsplan.

Door deze werkzaamheden nu in de tijd naar voren te halen kan veel tijdwinst geboekt worden bij de voortgang van de werkzaamheden.

Advies Provincie Zeeland, de [redacted], inzak inrit Oude Rijksweg (N289) voor het project 380 KV Zuid West – West. Ontvangen op 29 juli 2015.

Ontwerp besluit:

Het maken, hebben of veranderen van een uitweg, of het gebruik daarvan veranderen

A.Voorschriften

1. in deze beschikking en de algemene voorschriften wordt verstaan onder "het unithoofd", het hoofd van de unit Droge Infrastructuur, telefoon 0118 - 631011;
2. met betrekking tot de technische uitvoering wordt verwezen naar de algemene voorschriften, twee weken voor de start van de werkzaamheden wordt een werkplan ter goedkeuring aangeboden;
3. de verharding tussen het fietspad/hoofdrijbaan en grens van het provinciaal eigendom zal bestaan uit een aaneengesloten bestrating, op het perceel dient voldoende parkeerruimte aanwezig te zijn die goed zichtbaar en bereikbaar is, parkeren op de weg het fietspad of de berm dient te allen tijde te worden voorkomen;
4. wanneer tot het plaatsen van een hek op de uitweg wordt overgegaan, wordt dit niet dichter bij de as van de weg geplaatst dan de grens van het provinciaal eigendom, terwijl de beweegbare delen niet naar de wegzijde mogen kunnen opendraaien;
5. de werken worden voor zover het wegbelang daarbij betrokken is, uitgevoerd en onderhouden volgens aanwijzing en ten genoegen van het unithoofd, aan wie ten minste drie dagen van tevoren wordt kennisgegeven van het tijdstip, waarop met de uitvoering wordt begonnen;
6. indien het bij de uitvoering wenselijk mocht blijken enige wijziging in de plaats of ligging van de werken te brengen, geschiedt deze wijziging niet dan in overleg met het unithoofd;
7. tijdens de uitvoering van de werken worden zodanige maatregelen in overleg met, doch buiten verantwoordelijkheid van de betrokken ambtenaren genomen, dat het verkeer over de weg(en) steeds veilig kan plaats hebben en zo weinig mogelijk wordt gehinderd. Indien tijdelijke verkeersmaatregelen dienen te worden genomen, dan dient te geschieden volgens de CROW richtlijnen publicatie 96a en 96b (november 2014);
8. de aanvrager (vergunninghouder) is verplicht ervoor zorg te dragen, dat degene, die wordt belast of zich belast met de uitvoering van de werken en zich daarvoor op of langs de betrokken weg moet begeven, veiligheidskleding draagt, die voldoet aan de geldende richtlijnen en normen:
9. voor te leveren grond en/of zand gelden de bepalingen zoals opgenomen in de Regeling bodemkwaliteit. Dit betekent dat te leveren grond en/of zand niet verontreinigd mag zijn en dat moet worden voldaan aan de achtergrondwaarde zoals opgenomen in Bijlage B. ("Achtergrond-waarden en maximale waarden voor grond en baggerspecie") van genoemde Regeling bodemkwaliteit. De aanvrager (vergunninghouder) dient hiertoe vooraf bemonstering of andere bewijsmiddelen aan het unithoofd te overleggen;
10. de aanvrager (vergunninghouder) is verplicht de redelijkerwijs mogelijke maatregelen te treffen, teneinde te voorkomen dat de ontheffingverlenende instantie of derden als gevolg van het gebruik maken van de ontheffing schade lijden. Indien de uit te voeren werken mede de belangen van derden raken, moet met deze(n) tijdig overleg worden gevoerd, teneinde die belangen zo min mogelijk te schaden;
11. de kosten voortvloeiend uit voorzieningen en maatregelen die de ontheffingverlener zelf ten behoeve van de aanvrager (vergunninghouder) en/of in verband met het beheer van het provinciewerk moet treffen en die veroorzaakt worden door de werkzaamheden en het gebruik van de werken door de aanvrager (vergunninghouder), komen voor rekening van de aanvrager (vergunninghouder).
    Hieronder vallen onder meer de kosten verbonden aan de door de ontheffingverlener te treffen verkeersmaatregelen en maatregelen en voorzieningen in het kader van opgetreden calamiteiten;
12. van calamiteiten en gebreken en andere onvolkomenheden moet onmiddellijk mededeling worden gedaan aan het unithoofd. In de hiervoor bedoelde gevallen dient de aanvrager (vergunninghouder) alle maatregelen te treffen, die zowel in het belang van een vlotte en veilige verkeersafwikkeling als in het belang van de instandhouding van het betrokken provinciewerk noodzakelijk is;
13. het behoorlijk onderhoud van de werken is en blijft ten laste van de aanvrager (vergunninghouder);

14. de aanvrager (vergunninghouder) zal binnen 3 jaar na het onherroepelijk worden van het Rijksinpassingsplan, onverwijld moeten overgaan tot het verwijderen van die uitwegen. De hiermee gemoeide kosten komen voor rekening van de aanvrager (vergunninghouder).

B.Overwegingen

Bij het nemen van het besluit hebben wij overwogen dat:

1. het gaat hier om het maken van tijdelijke werkwegen die uitmonden op de provinciale N wegen voor het bouwen van hoogspanningsmasten en tijdelijke jukken;
2. de veiligheid van weggebruikers voldoende is verzekerd;
3. de instandhouding van de weg waarop wordt aangesloten niet wordt geschaad en de bruikbaarheid ervan wordt gewaarborgd;
4. de mogelijkheden voor de uitvoering van onderhoud en voor uitbreiding of reconstructie van de weg waarop wordt aangesloten is voldoende verzekerd.

C.Aanwijzingen / aandachtspunten

De volgende aanwijzingen / aandachtspunten moeten in acht worden genomen:

- De Provincie en de aanvrager (vergunninghouder) dienen voor nadere afstemming elkaar te benaderen teneinde de privaatrechtelijke aspecten die verbonden zijn aan het gebruik van deze ontheffing nader te regelen.